

Geschiedenis van de Lucaskerk Winkel

De kerk in Winkel werd jarenlang in de volksmond, bij gebrek aan een naam, "het witte kerkje" genoemd.

Nog niet zo heel lang geleden heeft men terug kunnen vinden dat de beschermheilige van het oorspronkelijke R.K. kerkje de heilige Lucas was.

Dan gaat het om Lucas, de evangelist, schrijver van het derde evangelie en van de Handelingen der Apostelen.

Zijn naam betekent: "Geboren bij het eerste daglicht".

Hij is een Jood, afkomstig uit Antiochië, het huidige Antakya in Syrië.

Lucas is arts van beroep en wordt genoemd als medewerker van de apostel Paulus. Het symbool van de evangelist Lucas is de gevleugelde stier of os met een aureool en een boek.

Dat verwijst naar de kracht en de vruchtbaarheid in het licht van de opstanding van Jezus Christus.

Vandaar de huidige naam "**Lucaskerk**".

Het gebouw dat er nu staat is in 1845 gebouwd ter vervanging van een in 1843 gesloopte kerk. In 1867 is de toren wegens verzakkingen grotendeels afgebroken en opnieuw opgebouwd.

Het prachtige **Knipscheer orgel** is uit 1862. De grafstenen in de kerk, die allemaal uit de 17e eeuw stammen, de herenbank uit 1671 en de preekstoel die uit de dezelfde tijd is, geven al een veel eerdere geschiedenis aan.

Torenuurwerk

Kijken we naar het **torenuurwerk** dat waarschijnlijk stamt uit het eind van de 15e eeuw, uit 1480 of later, waarmee het tot één van de oudste nog werkende torenuurwerken ter wereld behoort, dan komen we nog vroeger in de geschiedenis uit! Dat wordt bevestigd door de torenklok die de het Latijnse inschrift draagt: "ihesus maria iohannes gherardus de wou me fecit anno domini MCCCCLXXX" het geen vertaald betekent:

"Jezus Maria Johannes Gerardus de Wou heeft mij gemaakt in het jaar des Heren 1480".

Kijken we naar het torenuurwerk dat waarschijnlijk stamt uit het eind van de 15e eeuw, uit 1480 of later, waarmee het tot één van de oudste nog werkende torenuurwerken ter wereld behoort, dan komen we nog vroeger in de geschiedenis uit! Dat wordt bevestigd door de torenklok die de het Latijnse inschrift draagt: "ihesus maria iohannes gherardus de wou me fecit anno domini MCCCCLXXX" hetgeen vertaald betekent: "Jezus Maria Johannes Gerardus de Wou heeft mij gemaakt in het jaar des Heren 1480".

Geert van Wou

Maria Johannes Gerardus de Wou (Nijmegen, ca. 1450 - Kampen, 1527) wordt beschouwd als de belangrijkste luidklokkengieter die Europa gekend heeft.

Geert van Wou was de zoon van een klokkengieter. Hij werd in 1474 als poorter van 's-Hertogenbosch ingeschreven. In 1477 ging hij een samenwerkingsverband aan met de Bossche gieter Gobel Moer, met wie hij een grote klok voor de Sint-Eusebiuskerk in Arnhem goot. Het lijkt erop dat Geert van Wou daarna zelfstandig is gaan werken. Zo goot hij in 1479 een kleine voorslag voor de Domtoren van Utrecht. Een jaar later vestigde hij zich in Kampen.

Gloriosa in de Dom van Erfurt van Geert van Wou

Geert van Wou dankt zijn reputatie vooral aan zijn zware geluïen, die hij veelal goot voor steden in Duitsland, zoals Hamburg, Osnabrück (verloren), Recklinghausen (drie klokken, 1500), Braunschweig (drie klokken, 1502) en Erfurt. Voor Erfurt maakte hij in 1497 de beroemde E klok Gloriosa met een gewicht van ongeveer 11.400 kg. Die klok getuigt van zijn grote vaardigheid in het gieten maar ook van zijn aandacht voor zoiets als de versieringen en opschriften. Nadat deze klok in 1984 scheurde in de slagrand werd deze Koningin onder de luidklokken in 2004 gelast en luid weer als tevoren op hoogtijdagen. Het gelui van de Domtoren te Utrecht uit 1505 is zijn grootste prestatie; het bestaat uit maar liefst dertien klokken waarvan de zwaarste 8100 kg weegt (de zeven kleinste zijn in 1664 omgesmolten ten behoeve van een nieuwe beiaard en in 1982 gereconstrueerd). Desondanks moest hij na voltooiing van de opdracht scherpe kritiek van het Domkapittel ondergaan, wellicht omdat de klank door een gewijzigd profiel anders was dan die van eerdere klokken van Van Wou.

Na 1507 werd hij minder actief en goot zijn klokken vaak in samenwerking met Johannes Schonenborch. Dat geldt onder andere voor het zware gelui voor Lübeck uit 1507. De klokken uit de periode 1523 tot 1527, gesigneerd Geert van Wou, zijn waarschijnlijk van de hand van zijn gelijknamige zoon of neef. In totaal zijn er ongeveer 140 klokken van Geert van Wou bewaard gebleven.

